

Warszawa, 26 IX 2009 r.

Ks. prof. dr hab. Mieczysław Cyprian Lubański
– w 85. urodziny

Okazja 85. urodzin Księdza Mieczysława C. Lubańskiego, długoletniego profesora seminarium i innych ośrodków akademickich, rodzi potrzebę złożenia gratulacji i życzeń oraz podkreślenia zasług na polu naukowo-dydaktycznym Jubilata, ofiarnego kapłana Archidiecezji Warszawskiej.

Ksiądz Profesor urodził się 26 września 1924 roku w Warszawie na Nowym Bródnie przy ulicy Siedzibnej 3 w rodzinie robotniczej. Jego rodzice Ludwik i Lucyna Maria zd. Wasilewska mieli dwóch synów: Mieczysława i młodszego o dwa lata Bogusława, który był prawnikiem i zmarł 2 sierpnia 2001 roku. Ojciec, dyplomowany majster w dziale obróbki metali, był pracownikiem Polskich Kolei Państwowych – nagrodzony medalem za długoletnią pracę zawodową, a matka – rzemieślniczką domową, stebnąjącą rękawiczki. Swoje rodzinne oszczędności rodzice zainwestowali w działkę, na której postawili dom – później stopniowo rozbudowywany – zamieszkiwany przez rodzinę Lubańskich od 1935 roku. Dom ten znajduje się przy ulicy Łakocińskiej 5, gdzie Ksiądz Profesor mieszka po dziś dzień.

Ukończył Liceum Ogólnokształcące im. Leopolda Lisa-Kuli w Warszawie w 1945 roku i tam uzyskał maturę. Studiował matematykę na Wydziale Matematyki-Fizyki-Chemii Uniwersytetu Warszawskiego (1945-1950), a także filozofię i teologię w Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Warszawie (1955-1958) oraz filozofię przyrody na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (1959-1962). Do Seminarium Warszawskiego, które wówczas trwało pięć lat, został przyjęty na trzeci rok, jednak z obowiązkiem zaliczenia niektórych przedmiotów z pierwszych dwóch lat. Świecenia kapłańskie otrzymał w Archikatedrze Warszawskiej w dniu 3 sierpnia 1958 roku z rąk Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski. Przez jeden rok (1958-1959) pracował w parafii św. Jakuba w Skierniewicach w charakterze wikariusza i prefekta tamtejszego Liceum Pedagogicznego, Technikum Rachunkowości i Technikum Mechanicznego.

Magisterium z filozofii w zakresie matematyki uzyskał dnia 13 listopada 1950 roku na Uniwersytecie Warszawskim pod kierunkiem prof. dra Karola Borsuka w oparciu o pracę pt.: *Przykład absolutnego retraktu otoczeniowego będącego wspólnym brzegiem trzech obszarów w przestrzeni euklidesowej trójwymiarowej*. Drugie magisterium z filozofii chrześcijańskiej w zakresie filozofii przyrody otrzymał w dniu 26 lutego 1962 roku na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim na podstawie pracy pt.: *Analiza pojęcia przestrzeni we współczesnej metodologii matematyczno-fizycznej i filozoficznej*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr Stanisława Mazierskiego. Doktorat z filozofii chrześcijańskiej w zakresie filozofii przyrody uzyskał na KUL w dniu 24 czerwca 1965 roku

na podstawie pracy: *Próba analizy koncepcji indywiduum w fizyce i filozofii*, której promotorem był ks. prof. dr Stanisław Adamczyk. Zamierzał także pisać doktorat z matematyki na Uniwersytecie Warszawskim. Stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie filozofii matematyki i filozofii przyrodoznawstwa uzyskał na Akademii Teologii Katolickiej w dniu 25 września 1973 roku, na podstawie rozprawy pt.: *Filozoficzne zagadnienia teorii informacji*. Recenzentami w przewodzie habilitacyjnym byli ks. prof. dr Kazimierz Kłósak (ATK), doc. dr hab. Henryk Stonert (UW) i ks. prof. dr hab. Stanisław Mazierski (KUL). Stanowisko docenta ATK uzyskał w dniu 1 maja 1975 roku. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk humanistycznych został mu przyznany dnia 1 października 1982 roku przez Radę Państwa, a profesora zwyczajnego – dnia 26 kwietnia 1990 roku przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Stanowisko profesora nadzwyczajnego w Akademickim Studium Teologii Katolickiej w Warszawie otrzymał z nominacji Kardynała Józefa Glempa w dniu 15 października 1981 roku. Jako profesor zwyczajny należał do *quorum* Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie do 30 stycznia 2010 roku.

Prowadził działalność dydaktyczną na Uniwersytecie Warszawskim (1949-1955), prowadząc zajęcia z matematyki na stanowisku asystenta przy Katedrze Geometrii prof. dra Karola Borsuka, a następnie Instytutu Matematycznego. W charakterze asystenta pracował także przy Katedrze Matematyki na kierunku Filozofii Przyrody KUL (1963-1965) prowadząc od 1961 roku wykłady z matematyki. Tam też w latach 1981-2000 prowadził w jednym semestrze wykład zlecony na temat filozoficznych aspektów cybernetyki. Od 1 października 1965 roku prowadził wykłady z matematyki i filozofii przyrody jako adiunkt, a następnie jako docent i profesor na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej ATK przy Katedrze Filozofii Przyrody. Na tymże samym Wydziale prowadził również następujące wykłady: matematyka dla psychologów, statystyka dla psychologów, propedeutyka informacji, filozofia matematyki, elementy antropologii systemowej, aspekty filozoficzne kosmologii współczesnej, filozoficzne aspekty cybernetyki. Pracę akademicką w ATK zakończył z dniem 30 września 1994 roku w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego. Nadal jednak prowadził zajęcia zlecone i seminarium naukowe. Od 1 września 1965 do 30 stycznia 2010 roku prowadził w Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Warszawie wykłady z logiki, metodologii nauk, filozofii przyrody i teorii poznania. Tam też prowadził seminarium naukowe z filozofii przyrody od 1979 roku. Od 1983 roku wykładał dla studentów świeckich na Akademickim Studium Teologii Katolickiej, a następnie na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie, chrześcijańską wizję świata i metodologię pracy naukowej. Od 1993 roku prowadził także wykłady z logiki i filozofii w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej, prowadzonej przez Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Do tej pory pozostaje rektorem i profesorem tejże uczelni.

Mimo swego zaangażowania etatowego w ATK Ksiądz Profesor pozostawał związany z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, dokąd został pierwotnie skierowany na studia filozoficzne przez Kardynała Stefana Wyszyńskiego. W latach 1962-1968 pełnił funkcję sekretarza redakcji *Roczników Filozoficznych* (zeszyt 3: *Prace z Filozofii Przyrody*). W tymże czasopiśmie naukowym publikował również swoje rozprawy filozoficzne. Na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL wygłaszał odczyty w ramach posiedzeń Komisji Filozofii Przyrody, brał też udział w przewodach doktorskich i habilitacyjnych. Niemniej jednak swoje życie naukowe związał z Wydziałem Filozofii

Chrześcijańskiej ATK, gdzie spełnił się jako docent a następnie profesor matematyki i filozofii przyrody. Jako pracownik tegoż Wydziału był Pełnomocnikiem Rektora do Spraw Nauki (1975-1980), a następnie od 2 października 1981 roku Sekretarzem Senackiej Komisji do Spraw Nauki i członkiem Senackiej Komisji Kwalifikacyjnej do Spraw Pracowników Nauki. Pełnił funkcję prodziekana (1978-1980) a następnie dziekana (1980-1984; 1984-1987) Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej. Na kierunku filozofii przyrody kierował Katedrą Metodologii Nauk Systemowo-Informacyjnych (1982-1987; 1987-1994). Był także członkiem Komisji Wydawniczej ATK (1988-1990).

Do końca swojej aktywności akademickiej prowadził wykłady zleczone oraz seminarium naukowe. Wypromował 7 doktorów z filozofii przyrody w ATK: Janinę Buczkowską, Annę Marię Latawiec, Annę Lemańską, Dariusza Sobkowicza, Roberta Więckiego oraz ks. Józefa Życińskiego i ks. Jarosława Kukowskiego. Jest promotorem 22 prac dyplomowych w ATK i 15 w ASTK/PWTW. Był recenzentem wielu rozpraw naukowych i publikacji specjalistycznych.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Matematycznego, Towarzystwa Naukowego KUL, Komitetu Nauk Filozoficznych PAN (1993-1995) i Komitetu Głównego Olimpiady Filozoficznej oraz sekcji polskiej Bernoulli Society for Mathematical Statistics and Probability. Współpracował z czasopismami naukowymi: *Roczniki Filozoficzne*, *Studia Philosophiae Christianae*, *Collectanea Theologica* i *Warszawskie Studia Teologiczne*. Był współredaktorem kilku publikacji naukowych, m.in. 13 tomów serii: *Z zagadnień filozofii przyrodoznawstwa i filozofii przyrody*.

Uczestniczył w wielu kongresach naukowych, m.in.: Grosser Polentag, Mainz, 1980; International Congress of Mathematicians, Warszawa, 1983; The Galileo Affair, Kraków, 1984; First World Congress of the Bernoulli Society, Taszkient, 1986; V Zjazd Filozofii Polskiej, Kraków, 1987; First International Symposium on Gödel's Theorems, Paryż, 1991; VI Polski Zjazd Filozoficzny, Toruń, 1995. Wygłaszał liczne odczyty filozoficzno-światopoglądowe w wielu ośrodkach naukowych Polski (m.in.: Ełk, Kraków, Lublin, Łomża, Łódź, Siedlce, Opole, Warszawa).

Przebywał za granicą w celach naukowych, a także na letnim seminarium języka francuskiego 1-31 lipca 1976 roku jako stypendysta Instytutu Katolickiego w Paryżu. Znał biegle język niemiecki, a językiem angielskim, francuskim i rosyjskim posługiwał się czynnie w badaniach naukowych i studiach specjalistycznych.

Prowadził badania naukowe w następujących dziedzinach: istota i rodzaje myślenia naukowego, filozoficznego i teologicznego; ewolucja pojęć oraz idei naukowych i filozoficznych; implikacje filozoficzno-światopoglądowe nowszych dziedzin naukowych, zwłaszcza systemowo-informacyjnych; antropologia systemowa; zagadnienie jedności wiedzy ludzkiej wobec jej różnorodności. Jego zainteresowania naukowe dotyczyły również filozofii matematyki, filozofii przyrodoznawstwa, filozoficznych aspektów teorii informacji, teorii poznania i matematyki. Zajmował się problemami z pogranicza nauk, w szczególności matematyki i filozofii. W czasie studiów na KUL zainteresował się cybernetyką, co doprowadziło go do studiów nad teorią informacji. W swych badaniach obficie posługiwał się literaturą języka rosyjskiego, o czym świadczą jego liczne recenzje. Posiadał duże wyczucie problematyki światopoglądowej, filozoficznej i naukowej. Jego pracę naukową zawsze cechowała rzetelność i skrupulatność, a jego publikacje odznaczały się jasnością i zwięzłością. Cechowała go inwen-

cja, krytycyzm, erudycja. Kierował się obiektywizmem naukowym, co przejawiało się w jego wysokich kompetencjach na polu filozofii i nauk ścisłych; posiadał wysokie umiejętności prowadzenia dyskursu naukowego. Jako magister matematyki i filozofii, a następnie doktor filozofii chrześcijańskiej, docent i profesor nauk humanistycznych odzwierciedlał w sobie dużą kulturę intelektualną, ogromną precyzję myśli i uczciwość badawczą.

Był wielokrotnie odznaczany za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego – w roku 1974 i 1976. Otrzymał złoty Krzyż Zasługi (1974) i Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1979). Za podręcznik dla studentów został nagrodzony w 1980 roku. Przyznano mu tytuł honorowy Zasłużonego Nauczyciela PRL (1989). W październiku 1990 roku otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej. Za wieloletnią pracę akademicką (1949-1994) i twórczą działalność naukowo-badawczą otrzymał podziękowanie Ministra Edukacji Narodowej pismem z dnia 24 czerwca 1994 roku. Był także częstokrotnie nagradzany przez władze rektorskie ATK za działalność dydaktyczno-wychowawczą i pracę naukową. Jego osiągnięcia w filozofii nauki były szeroko cenione w krajowych i zagranicznych środowiskach akademickich. Cieszył się przychylnością dla swej pracy naukowej ze strony władz kościelnych i przełożonych seminarium warszawskiego. Otrzymywał regularnie od Księdza Prymasa Stefana Wyszyńskiego misję kanoniczną do podejmowania pracy w ATK. Również Ksiądz Prymas Józef Glemp cenił go za gorliwą pracę na rzecz Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie oraz formacji kapłanów i świeckich Archidiecezji Warszawskiej.

Ksiądz Profesor Mieczysław Lubański był cenionym profesorem filozofii tak w warszawskim seminarium duchownym jak i wśród studentów świeckich. Uczył konsekwentnego i racjonalnego myślenia. Podkreślał zawsze konieczność jasnego, wyraźnego, pozbawionego emocji sposobu wyrażania myśli. Pozostaje w pamięci swoich studentów jako przykład „żelaznej konsekwencji” w myśleniu, niezwykle krytycznego podejścia do rzeczywistości i do działania. Łączył realizm życia i rzeczywistość ludzkiego doświadczenia z wiarą i eklezjalnością. Uczył racjonalnego podejścia do życia, rzetelnego wykorzystania czasu i szacunku dla drugiego człowieka. Uczestnicząc co roku w wielkopostnych rekolekcjach z alumnami seminarium warszawskiego, był dla nich świadkiem kapłana intelektualisty i jednocześnie głębokiej, prostej wiary chrześcijanina.

Dewizą życiową Księdza Profesora są słowa św. Jana Apostoła: „Kto nie okazuje miłości bratu, którego widzi, nie może miłować Boga, którego nie widzi” (1J 4,20). Słowa te stanowią jego ideowy program życiowy, ale pragmatyczną zasadą postępowania pozostaje zawsze pouczenie Jezusa: „Bądźcie roztropni jak węże, a niewinni jak gołębie” (Mt 10,16). Dla niego oznacza to, mówiąc za Józefem Czapskim: „bez uprzedzeń, ale i bez złudzeń”. Jego ulubionym zajęciem jest piesza turystyka.

Wdzięczni Bogu za 85 lat życia, pracy naukowej i kapłańskiej Księdza Profesora Mieczysława Lubańskiego oraz za przykład kapłana oddanego w 45-letniej pracy na rzecz formacji alumnów naszego seminarium składamy Jubilatowi w imieniu całego prezbiterium warszawskiego życzenia obfitości łask Bożych, zdrowia i błogosławionych lat życia.